

pieni hyvitys sorrosta ja vääryyksistä, joita ne ovat maittensa työlläisnaisia ja koko naisukua vastaan harjottaneet.

Japanin naiset eivät kuulu ihmisten luokkaan.

Kun Japanissa kuulutetaan joku poliittinen kokous, ei sinne lasketa naisia. Ei katsota heille kuuluvaksi kuunnella ja keskustella maansa poliittisista kysymyksistä. He ovat Japanin parrasluokkaan kuuluvia orjattaria, jolle kuuluu vain uhrata ja totella. — Japanin keskiluokkalaisten ja yläluokkalaisten naisten keskuudessa on olemassa jonkunlaista naisliikettä. Minkä verran Japanissa on naisia työväenliikkeen mukana, ei ole tietoa. Työväenliike tietenkin siellä, kuten muuallakin, pyrkii kohottamaan naistakin siitä sorronalaisesta asemasta, jossa hän on.

LAPSIKURJUUS KESKI-EUROPPASSA

Berliinissä "Vorwärts" julkaisee seuraavan järkyttävän kuvauksen Euroopan kansojen kohtalosta:

Nälkäsaarron kauhistuttavat seuraukset alkavat tulla tunnetuiksi Englannissakin. Lasten kurjuudesta, erityisesti Itä-Euroopassa, kertoo kansainvälisen punaisen ristin tiedonantojen perusteella M. P. Willareck eräissä englantilaisissa lehdissä: "Nälän aiheuttama lavantauti raijoo Saksalais-Itävallassa, Puolassa, Liettuassa ja Valko-Venäjällä. Satojen tuhansien näiden seutujen asujaten on pakko elää etteivät saa päivässä kuin lautasellisen vesivellää ja pari kelvotonta perunaa. Rokkotapaukset ovat sangen yleisiä Stebenbyrgissä. Monilukuisen lapsijoukko keskusvalloissa tulee sokeaksi, kun puuttuu välttämättömiä lääkkeitä heidän parantamiseksi. Harvinaisimmat taudit, kuten luun pehennys ja näihin asti tuntemattomassa muodossa esiintyvä tuberkuloosi tekevät häviötyötä Saksassa ja Itävallassa.

Pietarissa ovat kaikki alle kaksi vuotiaat lapset tosiasiallisesti kuolleet. Eräissä Romanian seuduissa ei elä enää nimeksikään alle kaksitoista vuotiaita. Ruokatarpeiden kuletuksen venäläiseen Armeniaan on niin kehoa, että vain osa väestöstä voi niillä elää, josta luonnollisesti seuraa, että lapset ovat ensimmäiset uhrat. Täytyy uskoa, niin vaikeata kuin se onkin, kertomuksia nälkäseuduilla elävistä ihmisryhmittä. Bragissa ei ole leipää, ei maitoa, vielä vähemmän rasvaa tai riisiä.

Lääkärien lausunnon mukaan voivat täällä vielä hengissä säilyneet lapset tuskin pysyä pystyssä ja näyttävät pikemminkin murheellisilta haamuilta kuin ihmisiltä. Balkanin kulumilla saapuu taasen amerikalaisen punaisen ristin pelastusasemille laumottain pakolaisia, vaimoja, jotka kantavat kuolleita lapsia käsivarsillaan, nuoria neitoja, jotka nälkä on tehnyt mielipuoliksi, sekä lapsia, jotka muistuttavat eläviä luurankoja. Nälänhätää kärsivät sitäpaitsi Rumania ja Serbia yhtä hyvin kuin Montenegro, Albania ja Bosnia. Armenia, Syyriassa ja Kaukasiassa on suunnilleen puoli miljoonaa isäntöitä ja muuten aivan avuttomassa tilassa olevaa lasta. Rokko taas kaataa Konstantinopolissa kasvavaa nuorisoa.

Kaikki nämä ovat kauheita, pelottavia tosiasioita, punaisen ristin valtuutettujen, puolueettoman komissionin, lääkärien ja oppi-

neiden, vieläpä meidän omien upseeriemme kertomia. Itä- ja keski-Euroopassa — samoin Italiassakin, jota myöskin nälkäkurjuus osittain hallitsee — on nuorisovihitty turmioon, ellei apua saada nopeasti. Ja nämä vaikeasti sairastuneet olennot tulevat nykyaikaisten löyhien varokeinojen vallitessa saastuttamaan koko Euroopan. Jähka ensin nälkäkuume ja rokko ovat turmelleet puoli Eurooppaa, on nykyaikainenkin tiede voimaton estämään sen tuhoisaa levenemistä yli koko tämän maan osan.

Katsokaamme edelleen mitä toiveita on mailman uudelleen rakentamisesta silloin kun tältä onnettomuudelta säästyvien, koston ja tuberkuloosin tarveleminen Euroopan lapsiraukkojen elämää on vain puolinaista elämää? Viennin sairashuoneissa ja muuallakin on lapsia, jotka eivät koskaan näe päivänvaloa; sitäpaitsi on lukematon joukko toisia, jotka eivät koskaan saata tarttua työhön terveellä ruumiilla. Mitenkä kansat voivat jälleen rakentaa raunioituneen mailman, kun niiden elämänvoima on näin tyyten säretyt? Eikä tämä koske vain tänään eläviä, vaan myös nykyolpon nääntyneitä jälkeläisiä. Meidän täytyy kauhistuneina kysyä, minkälaisen sivistyskauden tulevat luomaan tällaisessa inhimillisessä kurjuudessa kasvavat joukot.

TACOMA, WASH.

Työnpäivää vietettiin täälläkin. Aamulla oli paraati, jossa järjestyneet työläiset marssivat Wright parkkiin. Siellä oli useammanlaisia kilpailuja miehille, naisille ja lapsille. Kaupungin majuri Riddel piti avauspuheen, alottaen kauniista ilmastista ja lopuksi vedoten työläisiin, kirkkoihin ja hyväntekeväisyyslaitoksiin. Puhe oli tietenkin asiaton, kuten ainakin porvarin. Homer T. Bone, tunnettu työväenpuhujaj puhui myöskin ja onnistui taaskin pitämään kuulijat mukanaan, jotka tuon tuostakin osottivat puhujalle suosiosotuksia. Puhuja m.m. selitti syitä elintarpeiden hintojen kohoamiseen, kuinka varastohuoneet ovat täynnä tavaraa ja kuinka sodan ajalla on lisääntynyt miljonereiden luku 30,000 uudella miljonereilla. Hän kehotti työläisiä äänestämään oman luokkansa edustajia virkoihin. Kolmas puhuja oli W. H. Ittner, jota en ollut tilaisuudessa kuulemaan. Iltapäivällä tanssittiin puiston viereisellä kadulla ja illalla jatkettiin tanssia kahdessa haalissa.

Osaston hommat ovat laimeita, tavanmukaiset kokoukset on tuskin pidetty. Ompeluseuran myyjäiset pidettiin, jossa oli vähänpuoleisesti myymistä. Eivät kaikki osaston naisetkaan olleet nähneet hyväksi valmistaa töitä, mutta olihan nekin pienet tulot, jotka myyjäisistä saatiin, apuna osaston tyhjässä kassassa.

Seuraava ompeluseuran kokous on 11 p. syysk. t.itar Lindquistin asunnolla 5431 Cedar St., So. Tacoma. Tulkaa naiset sinne keskustelemaan tulevasta toiminnasta.

WEST CONCORD, N. H.

Kaikkia niiden päähän pistää, kun nyt juuri tällä viikolla pistäys muutamat miehet West Concordin s. e. oin haalille ja arvataks mitä ne siellä tekivät — valla ennen kuulumatonta täällä, panivat pystyyn voimisteluseuran! Ajatelkaas, mikä kiire tässä alkoi, ei jouda muuta kun korsetteja riisumaan ja voimistelun avulla muodostamaan tuota

koukkuihin vartaloaan joustavan muotoiseksi, sinne kun naisetkin kelpaa ja tietysti sitä naiset menevät jos kerran miehetkin, sillä naisillehan se oikeastaan kuuluisikin ja etenkin niille joilla on lapsia, sillä he voisivat itsetietoisina antaa voimistelun alkuopetuksia lapsilleen jo varhaisesta pienuudesta ja sen avulla suorita monta kulkua jäsentä lastensa ruumista, jotka useinkin vanhempien huolimattomuuden ja tiedon puutteesta tuottavat elinkäisen vian ja valvan. Työläisten pitäisi saada lapsensa pysymään niin terveinä kuin ainakin parhaimpansa, sillä ei ne plenet palkat riitä kovinkaan usein käydä hakemassa kallis-maksuisia lääkkeitä ja lääkkeitä. Mutta kuitenkin kaikesta huolimatta näkee useimmiten lapsia, joissa on joku vika. Minkä on koko ruumiin rakenne vino, minkä taas käsi tai jalka vääriä ja niin edespäin, ja monta tällaista pikkuvikaa olisi voitua korjata, niitä lapsena hieromalla ja voimisteluttamalla. Monessa perheessä kyllä mies omaa tietoja voimistelusta ja sen hyvistä vaikutuksista vaan uskallappas mennä kovinkaan monta kertaa "isännälle" sanomaan, että opetappas niitä konsteja tuolle perillisellekin niin on varma vastaus: en minä nyt kerkiä; ei ole yhtään tupakkaa, pitää hakea ja onhan mulla muutakin touhua; pitää vähän toisten kanssa käydä edes pökkaa pelaamassa.

Huvitoimikunnalla on eri touhua, näytöskappaleita on aina harjotusten alla väliin useamplakin yhtä aikaa. Silloinhan siitä toiminasta tuleekin jotain näkyvää. Yleisöä on nykyisin ollut runsaasti haalilla, vaikka kyllä soppiikin, sillä usein saa nähdä joitain uutta yleisönkin puolelta; milloin joku "saldan voimalla" kulkee nelinryömien kuin juotettu vasikka vähän möristen mennessään. Täällä on nähtävää eräs "kielinen farmari", joka myy voita ja piimää hamevielle, ja pitääkseen miesten ravinnosta huolen, myy "salteria" ja sen kanssa ne miehet leikkii kuin "pelit" konsanaan maitopullon kanssa.

A. K.

CLEVELAND, OHIO.

S. S. Osaston puhumaseuran kokous oli elok. 22 p., jossa puheenjohtajana toimi tov. M. Lehto, pöytäkirjurina tov. Lehtosaari, ohjelmaa esittäjänä tov. M. Huttunen. "Sorretun voiman" luki sen toimittaja tov. M. Huttunen. Keskustelukykyksyksen: oman talon ostamista osastolle alusti tov. A. Malm. Noin tunnin ajan keskusteltua, siirrettiin asia hautumaan seuraavaan kokoukseen asti. Tässä kysymyksessä emme päässeet lämpenemään, mutta antaapa tulla syysk. 9 p., niin jopa rupeisivat korvat punottamaan, sillä silloin keskustellaan suunnista ja siivistä. Kysymyksen alustajaksi valittiin tov. A. Malm.

Se on ilahuttava seikka kun saadaan nuoret miehet innostumaan asioihin käsiä, niinkuin esim. tässä kokouksessa olivat kaikki toimittajat nuoria miehiä. Osastot tarvitsevat lisää toimintavoimaa, kun entiset toimittajat ovat lyöty liikkurastituksella. Tehtävät täytyy jakaa tasapuolisesti, muutoin joutuu toiminta kärsimään.

Olipa unohtaa kysyä jotta kuinka monella sadalla me Clevelandin moväri olemme kohottaneet Toverittaren tilaajamäärää tämän levityskilpailun aikana. Kilpailuaika pian loppuu, ja meidän tähän koko pitkään kylläamme tulee vajaa sata Toveritarta. Siis hiukkasen enemmän kuin puolet osaston naisjäsenistä ovat Toverittaren tilaajia. Se jo tuppaa viemään sormet suuhun. Me emme innosta oikeastaan mihinkään, olla lätkötämme vaan kuin pellossa, ajatuksella tietysti, jotta kyllä ne miehet meitä edustaa nyt kuten ne

ovat jo edustaneet tuhatvuosia ennenkin. Aina siitä saakka kuin mies vahvemman oikeudella pakotti naisen vartioimaan hänen ryöstösaalisiaan, me olemme uskoneet sen vain helläksi huolenpidoksi meitä kohtaan. Ja kaippa se niin on ollutkin. Mutta ollaankohan me todella vieläkin sen herttaisen kotilieden ympärillä? Eiköhän vaan ne koneet ryökäleet ole ryöstäneet meitä kotimme. Ei siis ole mitään muuta keinoa, kuin lyödä sormet sormien lomahan ja ruveta vaan käyttelemään omia aivojamme, kuten tekevät jo miestoverimme.

Tässä kylässä työskentelee naisia, melkeinpä kaikilla aloilla ja saavat poikkeuksia pienempää palkkaa kuin miehet, vaikka he tekevätkin saman työn. Ne tehtaat, joissa työskentelee ainoastaan naisia maksavat kurjaa nälkäpalkkaa ja aniharvoissa työpaikoissa on 8 tunnin työpäivä. Se vaihtelee 8:sta 12:sta tuntiin päiviä. Sillä huolimatta ei naiset täällä välttä järjestymisestä edes senkään vertaa kuin miehet.

Niin, nythän ne ovat pian ne suuret kokoukset S. S. Järjesön edustajakokous samoin kuin yleinen puoluekonventsioonkin. Niin, että kulkas monta naisedustajaa me lähetämme niihin kokouksiin? Olisi hauska tietää jo etukäteen, jotta mihin siipeen ne toverit siellä sen valmoven asettaa. Me järjestyneet naiset tietysti menemme sen rungon mukana sillä luulen sen olevan vahvemman, sillä jos siivet lentää ilman runkoa, niin kyllä ne ennen pitkää tipahtaa tielle.

Teidän Piika-Miina.

WAUKEGAN, ILL.

Työlläisnaiset täällä Waukeganissa tuleeko teille kaikille Toveritarta? Jos teillä on tahtoa seurata kehityksen kulkua, niin tilatkaa oma lehtenne. Se on ainoa sosialistinen työläisnaisen lehti, joka ilmestyy täällä mantereella. Siksi pitää meidän naisten omansa huolen olla sen tukeminen. Mitään ei voida toimia ilman aineellisia varoja nykyisessä yhteiskunnassa. Jos me naiset ahkeroinme lehtemme levitystyössä, niin me samalla vahvistamme sen aineellista puolta. Täällä on paljon palvelustyttöjä, jotka voisivat jonkun verran uhrata Toverittaren hyväksi, vaikkapa ostaa osakkeen. Toivoisin, että joku innostunut tyttö ottaisi tehtäväkseen hankkia lehdelle uusia tilaajia palvelusnaisen keskuudesta. Palvelustyöt eivät käy kokouksissa, että voitaisiin heistä joku valita Toverittaren asiamieheksi. Ompeluseura on valinnut tähän tehtävään Mrs. Thilda Haimin. Hän ottaa aina mielihyvällä tämän viran itselleen, eikä olekaan hän velto toimessaan.

Ompeluseuran vierailullista Kenoshaan vain sanoa, että se onnistui hyvin. Tervehdyksi kenoshalaisille lauloivat ompeluseuran naiset "Kansainvälisen". Sillä he alkoivat illanvieton. Ohjelma oli arvokasta ja kaikki ohjelman suorittajat olivat huolellisesti valmistuneet heille kuuluvan osan. Ranskaluisina seurasi oman osaston jäsenet ompeluseuraa vierailuretkelle. Toivomuksemme mukaan olivat Racinen, Wis., toveritkin muistaneet tämän vierailullin. Ja kun vielä kenoshalaiset olivat mukana, niin oli haali niin täynnä yleisöä, että tuskin enemmälle olisi ollut tilaa. Ransittavan kuuma ilma teki olon hiukan tukalaksi, mutta siitä huolimatta pysyi yleisö rauhallisena. Pieni vierailuretki oli virkistys, varsinkin ompeluseuran naisille, jotka aina ahertavat osaston aineellisten varojen kartuttamiseksi, saamatta mitään itselleen. Ompeluseura kiittää osanottajia, yleisöä, ja ohjelman esit-